

۴

از علم و دین تا رویکرد دینی به علوم

حمیدرضا آیت الهی

از علم و دین تا رویکرد دینی به علوم

حمیدرضا آیت‌اللهی (عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی)

ناشر: پژوهشگاه مطالعات فرهنگی، اجتماعی و تمدنی

دبیر مجموعه تأملات صاحب‌نظران ایرانی در باب علوم انسانی اسلامی: سید محمد تقی موحد ابطلحی

ویراستار: فرهاد سلیمان‌نژاد

طراح جلد: محمد باقر جاوید

صفحه‌آرا: علی قربی

چاپ اول: تابستان ۱۴۰۲

شمارگان: ۴۰۰

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۶-۱۵۸-۰۰

(الف)

تلفن: ۲۲۵۷۰۷۷۷

نشانی: تهران، خیابان پاسداران، خیابان شهید مؤمن‌نژاد (گلستان یکم)، شماره ۱۲۴.

وبسایت: www.iscs.ac.ir

پست الکترونیکی: publication@iscs.ac.ir

کلیه آثار منتشره این مؤسسه در جهت ایجاد فضای آزاد علمی و نظر شخصی نویسندگان محترم آن است و لزوماً مورد تأیید مؤسسه نیست.

سرشناسه:

عنوان و نام پدیدآور:

مشخصات ظاهری:

شابک:

وضعیت فهرست‌نویسی:

یادداشت:

موضوع:

موضوع:

شناسه افزوده:

رده‌بندی کنگره:

رده‌بندی دیویی:

شماره کتابشناسی ملی:

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

فهرست

- دیباجه پژوهشگاه ۷
مقدمه ۹

بخش اول: مناسبات علم و دین

- گفتار اول: رابطه علم و دین: تحلیل تاریخی و تبیین منطقی ۲۱
گفتار دوم: رویارویی علم و دین در جامعه ایران ۶۱
گفتار سوم: چیستی علم و نسبت آن با دین: در مناظره با دکتر علی پایا ۶۹
گفتار چهارم: تأثیر بستر دینی در پیشرفت علم ۸۱

بخش دوم: علم دینی یا رویکرد دینی به علوم؟

- گفتار پنجم: تأملی در ابعاد مختلف تحول در علوم انسانی ۹۵
گفتار ششم: بومی بودن علوم انسانی در غرب ۱۳۱
گفتار هفتم: علم دینی از نگاهی دیگر ۱۴۱
گفتار هشتم: رویکردی اسلامی به علوم انسانی ۱۵۷
گفتار نهم: الزامات یک نظریه علم دینی مؤثر و موفق و راهکاری برای تحقق آن ۱۶۹
گفتار دهم: چرا به نوع خاصی از علم دینی باور داریم؟ بررسی نقدهای دکتر علی پایا به دیدگاه دکتر آیت‌اللهی درباره علم دینی ۱۹۵
گفتار یازدهم: علم یا ایدئولوژی؟ در مناظره حمیدرضا آیت‌اللهی و صادق زیباکلام ۲۲۱

بخش سوم: نمونه‌های عملی از کاربرد علمی اسلام به علوم

- گفتار دوازدهم: شاخصه‌هایی برای نگرش اسلامی در طب ۲۲۹
گفتار سیزدهم: طب به اصطلاح دینی چقدر معنادار است؟ ۲۳۳

۶ / از علم و دین تا رویکرد دینی به علوم

گفتار چهاردهم: مدلی برای ساختار اصلی اخلاق پزشکی اسلامی ۲۳۹

گفتار پانزدهم: راهکارهای عملی برای ارتقای اخلاقی دانشجویان پزشکی ۲۶۵

بخش چهارم: سیاست گذاری در حوزه علم دینی

گفتار شانزدهم: بی توجهی به ترویج علم، مانعی در پیشرفت مطلوب علوم انسانی با

نگرش اسلامی ۳۰۱

منابع ۳۲۱

نمایه ۳۲۹

پژوهشگاه مطالعات فرهنگی، اجتماعی و تمدنی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
(پیمنا)

تعارض‌ها و تعاضدهای علم و دین سابقه‌ای طولانی در تاریخ دارد. در این کتاب تحولات تاریخی رابطه علم و دین نشان داده می‌شود و سپس انواع این رابطه‌ها و مستندات هر یک مورد بحث قرار می‌گیرد. در بخشی دیگر از کتاب بررسی می‌شود که تا چه حد می‌توان از علم دینی و سایر وجوه آن سخن گفت. برخی رویکردها به علم دینی ارزیابی می‌شود و مشکلات آنها بازنموده می‌شود و سپس نظریه‌ای برای آن تحت عنوان رویکرد اسلامی به علوم ارائه می‌گردد. از آنجا که این رویکردها مورد انکار برخی منتقدان بوده است انتقادهای آنان و پاسخ‌های نویسنده به آنها نیز در این کتاب به تفصیل آورده شده است. نهایتاً چند نمونه از این نوع رویکرد اسلامی به علم نیز با ویژگی‌های آنها نشان داده می‌شود.

ISBN 978-622-226-158-0

9 786222 261580